

מינהל המחקר החקלאי
המחלקה לאנטומולוגיה
מרכז וולקני

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
שירות ההדרכה והמקצוע
אגף הירקות וגד"ש
הגנת הצומח

י"ג באדר, תשע"ב

07/03/2012

מבזק

למגדלי תבלינים

"סבילות אפס"

כנימת עש הטבק וזבוב המנהרות בבזיל המיוצא לאירופה

למגדלים שלום,

למרות ההתראות והמאמצים של המגדלים, היצואנים ושירותי הביקורת דווח על עלייה בפסילות תוצרת של בזיל בשל הימצאות כנימת עש טבק (כע"ט) וזבוב המנהרות ביעדים שונים בשוק האירופי. כע"ט וזבוב המנהרות הינם מזיקי הסגר ביבשת אירופה והימצאותם בתוצרת אסורה. אם תימשך מגמת עלייה זו, יש חשש אמיתי להפסקת יצוא הבזיל לאירופה על כל המשתמע מכך. בתקופה זו ניכרת הקפדה חמורה של שירותי הביקורת בחו"ל, ולכן על המגדלים לדאוג יותר מתמיד למשלוח תוצרת נקייה לחלוטין.

באופן כללי, האמצעי הטוב ביותר להדברת כע"ט וזבוב המנהרות הוא גידול במבנה סגור עם רשתות נגד חרקים (50 מ"מ) ודלתות כפולות. יש לתקן בקביעות חורים וקרעים ברשת, כיוון שכל פרצה כזו מהווה מקור לאילוח המבנה. ככל שנוף הבזיל גבוה יותר, כך יעילות ההדברה פוחתת בקומה התחתונה של הצמחים, שם מתבססת אוכלוסיית כע"ט כמעט ללא הפרעה. לפיכך, שמירה ככל האפשר על צמחי בזיל קומפקטיים תניב הדברה יעילה של המזיק. המפתח להשגת הדברה משתילה או בין קציר לקטיף עפ"י ימי ההמתנה והשארית המותרת באירופה עשויים לסייע בהשגת היעד.

מינהל המחקר החקלאי
המחלקה לאנטומולוגיה
מרכז וולקני

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
שירות ההדרכה והמקצוע
אגף הירקות וגד"ש
הגנת הצומח

הדברת כע"ט

- בשנים האחרונות אנו עדים להתגברות מקרי העמידות המוחלטת לתכשירי הדברה כימיים, גם מקבוצות שונות. ההסבר לכך הוא בשינוי אוכלוסיות כע"ט מגזע B (הרגיש לחומרי הדברה) לגזע Q (העמיד לחומרי הדברה).
- ממשק הדברה, הכולל טיפולים סדירים בקוטלי כע"ט משתילה ובין הקטיפים, חיוני להשגת תוצרת ראויה ליצוא.
- ניטור אוכלוסיות של כע"ט בקומה התחתונה מהווה רכיב חשוב ביותר להצלחת ההדברה. כאשר יש התבססות של כנימות בקומה התחתונה, מומלץ למהר ולבצע קציר נמוך ככל האפשר ולטפל בהתאם לימי המתנה בתכשירים: קונפידור, אפלורד, מוספילן וביסקיהקליפסו.
- טיפולי השלמה עד הקציר יינתנו לפחות אחת לשבוע בתכשירים הרכים כמו תותח, כנימת, שמן EOS, מייטימור + LQ215. טיפולי השלמה ימנעו התפתחות עמידות באוכלוסיית הכנימה.

הדברת זבוב המנהרות

כדי להבטיח ניקיון מפגע זה מומלצים טיפולי מניעה משתילה ובין הקטיפים בתכשירי הדברה כמו ורטימק ודומיו, טריגארד ודומיו ופרוקליים.

קטיפ, מיון ואריזה - גם בשלב הקטיפ ניתן לצמצם את הסיכוי להימצאות דרגות התפתחות שונות של כע"ט ורימות של זבוב המנהרות בתוצרת הסופית ע"י הקפדה על קטיפ בחלקים הנקיים של הצמח וניעור האגדים בשטח. גם בבית האריזה, כאשר ממיינים ומבצעים חידוש של החתך, ניתן לבצע ניעור ובדיקה נוספת להבטחת תוצרת נקייה. יש מגדלים המצליחים לשטוף את הזיל לאחר הקטיפ, אך יש חשיבות רבה לייבוש לאחר השטיפה למניעת בעיות של ריקבון.

לסיכום, יש להקפיד ביותר על שליחת תוצרת נקייה מכע"ט וזבוב מנהרות, אך לא פחות חשוב להקפיד לשלוח תוצרת ברמה מותרת של שאריות חומרי הדברה. הימצאות מזיקי הסגר ושאריות חומרי הדברה מעל המותר יגרמו לפסילת התוצרת ולפגיעה קשה מאוד במותג הישראלי באופן כללי.

בברכה,

ד"ר מוראד גאנם
מינהל המחקר החקלאי
מרכז וולקני

דוד סילברמן ושמעון ביטון
שה"מ

כל ההמלצות הכלולות בפרסום זה הן בגדר עצה מקצועית בלבד.